

ÖZET

TÜRKİYE ŞEKER SEKTÖRÜNDE PANCAR EKİCİLERİ KOOPERATİFLERİNİN YERİ

Günümüzde kalkınmanın etkili araçlarından birisi olarak görülen kooperatifler birçok alanda faaliyet gösterebilmektedir. Düzgün işleyen bir kooperatifçilik sistemi, hem bulundukları ülkelerin sosyo-ekonomik gelişimlerine katkı yapmakta, hem de dünya ekonomisinden büyük pay almalarını sağlamaktadır. Dünyada ve ülkemizde kooperatifçiliğin en yaygın uygulama bulduğu alanların başında tarım sektörü gelmekte olup, tarımda üretimden pazarlamaya kadar olan süreci kooperatifler etkilemektedirler. Türkiye’de de halen sayısal anlamda en büyük ortaklı kooperatifler tarım sektöründe bulunmaktadır. Bu bağlamda, 1,5 milyonu aşan ortak sayısı ile tarımsal kooperatifler içerisinde en büyük kooperatiflerden biri olan Pancar Ekicileri Kooperatifleri hem şeker sanayisinde hem de ülke ekonomisinde önemli bir yer tutmaktadır.

Çalışmanın amacı, Pancar Ekicileri Kooperatiflerinin Türkiye şeker sektöründeki yerini ve rolünü belirlemektir. Bu itibarla, Pancar Ekicileri Kooperatiflerinin tarihsel gelişimi, yapısı, işleyişi, faaliyetleri ve mevcut durumu hakkında bilgiler verilmiş, pancar tarımı-şeker sektörü ve kooperatifçilik ekseninde durum analizi yapılarak güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesine çalışılmıştır. Pancar tarımı ve pancar şekeri sanayisinde pancar kooperatiflerinin sektörde sürdürülebilirliği ve etkinliği açısından AB dinamikleri ve dünya konjonktürü baz alınarak geliştirilmesi düşünülen hususlarda öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler:1)Kooperatif 2) Pancar Kooperatifleri 3)Pankobirlik, 4) Şeker Pancarı 5) Türkiye Şeker Sektörü

ABSTRACT

Cooperatives, operating in many areas, are regarded as one of the efficient tools in the countries development progress. A well-arranged cooperative system provides great contributions to socio-economic development of countries and enables them to gain considerable income from world economy. While agriculture is one of most common application area of cooperatives in the world and our country, it is known that the process of the production and marketing agricultural product is effected by cooperatives. Currently, agricultural cooperatives has the biggest number of partners compared to other cooperatives in Turkey. In this context; Sugar Beet Grower Cooperatives (PANKOBİRLİK), which is the one of the biggest cooperative within the agriculture cooperatives with more than 1,5 million shareholders, occupy a significant place both at the sugar industry and in our country's economy.

The aim of the study is to determine role and position of sugar beet grower cooperatives in sugar sector. In this respect, information about historical development, structure, operation, activities, current situation of sugar beet grower cooperatives are given and strong and weak aspects of those cooperatives analyzed by making status analysis with in the context of agriculture of beet, production of sugar and beet cooperatives. In terms of sustainability and effectiveness of sugar beet cooperative in the sugar beet agriculture and beet sugar industry in Turkey, after analyzing EU and World conjuncture, some recommendations are given for the progress of Turkish Beet Cooperatives.

Key Words: 1) Cooperative 2) Sugar Beet Cooperatives 3)Pankobirlik 4) Sugar Beet 5) Turkish Sugar Sector